

23.04.23

niedziela, godz. 12.30
Wrocław, NFM, Sala Kameralna

Bajkowe obrazy

Rumen Cvetkov – altówka
Ludmil Angelov – fortepian

Program:

F. Schubert *Sonata a-moll* „Arpeggione” D 821
(oprac. R. Cvetkov) [20']

R. Schumann *Märchenbilder* op. 113
(oryginalna wersja) [15']

J. Brahms *Scherzo c-moll* z *Sonaty skrzypcowej a-moll* „F-A-E”
WoO 2 (oprac. R. Cvetkov) [6']

P. Vladigerov *Song* z *Bulgarian Suite* op. 21 nr 2
(oprac. A. Neinsky) [5']

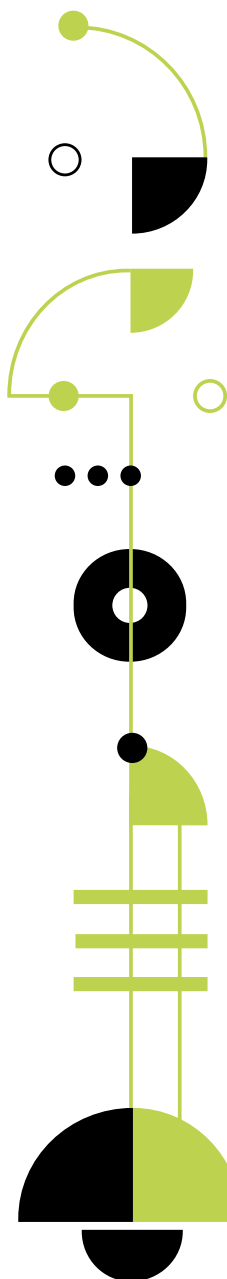
G. Enescu *Concertstück* na altówkę i fortepian [9']

Koncert w ramach Wrocławskiego Forum Kameralistów

FUNDACJA
Art OF
MUSIC

Wrocław miasto spotkań

BIK 70
BULGARSKI INSTYTUT KULTURY

Wszystkie światła na tych dwoje. Altówka i fortepian będą gwiazdami organizowanego w ramach Wrocławskiego Forum Kameralistów niedzielnego koncertu, podczas którego zabrzmia dzieła Schuberta, Schumanna, Brahmsa, Vladigerova i Enescu. Wszystko to w rękach i pod palcami bułgarskiego duetu wirtuozów – altowiolisty Rumena Cvetkova i pianisty Ludmila Angelova.

Artyści występowali w najważniejszych salach koncertowych świata, Angelov zasiadał też w jury wielu prestiżowych konkursów, m.in. dwóch edycji Konkursu Chopinowskiego w Warszawie (2010, 2015). Muzyka najśłynniejszego polskiego kompozytora jest mu zresztą szczególnie bliska – stanowi bowiem ważny wątek dorobku artysty – jego nagranie wszystkich rond i wariacji Chopina zostało wyróżnione Grand Prix du Disque Frédéric Chopin. Angelov otrzymał też tytuł doktora honoris causa Nowego Uniwersytetu Bułgarskiego w Sofii, gdzie regularnie udziela lekcji mistrzowskich. Zamiłowanie do nauczania dzieli z nim jego estradowy partner Rumen Cvetkov, profesor altówki konserwatorium w holenderskim Tilburgu oraz Nowego Uniwersytetu Bułgarskiego. Muzyk ma bogate doświadczenie w grze solistycznej i kameralnej, z czego korzysta, tworząc także własne opracowania utworów.

Koncert otworzy *Sonata a-moll „Arpeggione”* D. 821 Franza Schuberta w autorskim opracowaniu Cvetkova. Dzieło to, datowane na 1824 rok, kompozytor napisał z myślą o swoim przyjacielu Vincenzu Schusterze, wirtuozie arpeggione. Ten sześciostunowy instrument, łączący w swej budowie cechy wiolonczeli i gitary, posiadał progi na gryfie, a gra na nim wymagała użycia smyczka. Arpeggione nie zapisało się jednak w historii muzyki – zainteresowanie wykonawców trwało krótko i wygasło jeszcze przed oficjalnym wydaniem Sonaty. Utwór składa się z trzech części (I – *Allegro moderato*, II – *Adagio*, III – *Allegretto*), z czego pierwsze ogniowo ma budowę formy sonatowej, w drugim można wyodrębnić wyraźny podział na liryczną pieśń z następującym po niej kontrastującym fragmentem, a trzecie jest rondem z pogodnym refrenem.

W oryginalnej wersji usłyszymy natomiast *Märchenbilder* op. 113 Roberta Schumanna z 1851 roku. Kompozytor zadedykował utwór Wilhelmowi Josephowi von Wasilewskiemu, skrzypkowi i dyrygentowi, a także – jak się po czasie okazało – swojemu pierwszemu biografowi. Twórca nie faworyzował żadnego z instrumentów – baśniowymi motywami po równo obdzielił partię altówki i fortepianu.

Materiał czterech części utworu (*Nicht schnell, Lebhaft, Rasch* oraz *Langsam, mit melancholischen Ausdruck*) należy potraktować bardziej jako poetycką kreację fascynujących, bajkowych obrazów, nie zaś próbę przeniesienia na język muzyczny charakterystyki konkretnych postaci czy zjawisk. Czytelna narracja, przeplatany nastrój fragmentów melancholijnych i energicznych czy ludowe stylizacje – to cechy opowieści, którą tak wspaniale snuje Schumann.

Kompozytor z Zwickau miał też niemały wpływ na powstanie jeszcze jednej z pozycji koncertu. W październiku 1853 roku Schumann zaproponował bowiem stworzenie wspólnego dzieła młodemu Johannesowi Brahmsowi oraz swojemu uczniowi, Albertowi Dietrichowi. Efektem kolektywnej kompozycji była cztero-częściowa *Sonata skrzypcowa* – prezent dla wirtuoza Josepha Joachima, z którym całą trójkę łączyła nić sympatii. W nawiązaniu do wyznawanej przez Joachima romantycznej sentencji „Frei aber Einsam” („wolny, ale samotny”) wszystkie części utworu zostały skonstruowane wokół dźwięków F-A-E. Brahmsowi przypadło w udziale skomponowanie części trzeciej – *Scherza c-moll*. Odcinek ten – według periodyzacji zaproponowanej przez Ludwika Erhardta – jest emblematyczny dla etapu pierwszego twórczości kameralnej, w którym artysta wykazywał przywiązanie do klasycznych wzorców formalnych, a jego muzykę cechowały liczne zmiany nastrojów i romantyczne porywy emocji – tych na pewno nie zabraknie w trakcie niedzielnego występu. Zadania przepisanego dzieła na fortepian i altówkę ponownie podjął się Rumén Cvetkov.

Czwartym z utworów artyści zaprezentują dziedzictwo ich rodzimej sztuki muzycznej. Wykonaniem drugiej części *Suity bułgarskiej* uhonorują postać Pancha Vladigerova, urodzonego w 1899 roku pianisty i kompozytora, jednego z najbardziej wpływowych bułgarskich twórców w historii. Zapisał się w niej bogactwem i różnorodnym gatunkowo dorobkiem artystycznym – tworzył muzykę symfoniczną (m.in. pięć koncertów fortepianowych), a także dzieła kameralne, na potrzeby opery i baletu. W 1933 roku współtworzył Bułgarskie Towarzystwo Muzyki Współczesnej, był też cenionym pedagogiem, profesorem fortepianu, kompozycji i kameralistyki w Państwowej Akademii Muzycznej w Sofii, która obecnie nosi jego imię. Chętnie wykonywaną do dziś *Suita bułgarska* powstała w roku 1926. Vladigerov pierwotnie przeznaczył ją na fortepian solo, ale po roku zdecydował się na opracowanie orkiestrowe utworu. W materiał poszczególnych części dzieła (*March, Song, Horo, Rachenitsa*) artysta wplótł autentyczne motywy pochodzące z bułgarskiego folkloru, tematy zaczerpnięte z narodowych pieśni,

a całą kompozycję zadedykował swojej ojczyźnie. *Suita* zyskała ogromną popularność, o czym świadczą jej liczne opracowania na różne składy instrumentalne.

Na koniec duet wykona *Concertstück* Georgea Enescu. Adresatem dedykacji utworu z 1906 roku jest Théophil Laforge, pierwszy profesor altówki w Konserwatorium w Paryżu i altowiolista Opery Paryskiej. Autor postarał się jednak, by partia fortepianu nie ustępowała koncertującej altówce. W kompozycji znajdziemy inspirację rumuńską muzyką tradycyjną kształtowaną według zachodnich prawideł (zastosowano m.in. formę sonatową). Choć niewielkich rozmiarów, *Concertstück* ma olbrzymi wirtuozowski potencjał, przez co świetnie sprawdzi się jako element wieńczący wieczór.

Agnieszka Szynk

NFM.WROCLAW.PL

Organizator:

NFM – instytucja kultury miasta Wrocławia współprowadzona przez:

Wrocław miasto spotkań

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

**DOLNY
ŚLĄSK**

Mecenas NFM:

Mecenas Edukacji NFM:

Partner strategiczny NFM:

Partnerzy NFM:

LOKUM
DOLNY ŚLĄSK

Mineral Zdrój

FANUC

MAXFLIZ
PIECNA STRONA WIĘTRZA